

שתנת

נקודת מבט של וטרינר שדה

ד"ר שמעון וידמאייר

סביבת העבודה שלי

איגואנה במופע לבן
(כליות בהירות במופע המחלה)

- 1 וטרינר עם זוג מספריים.
- 2 מעבדות.
- 3 שלוחות.
- 4 מכוני תערובת.
- 5 מדגריות.
- הרבה חברים שמשתפים פעולה בשמחה.

יום בהיר אחד ב 20.2.25

- וואו מה עושים?
- הולכים לחפש....

אצל הקולגות

- מדברים על אירועים עם מופע קליני דומה בכולם:
- שתנת ויסצרלית – בעוצמה משתנה, שקיעת אורטים על אברים שונים, בחלק מהמקרים גם בתת-עור.
- כליות חיוורות, לבנות.
- אורטרים לבנים.
- לעיתים אשכים מוגדלים.
- תמותה משתנה בחלק מהמקרים גבוה מאוד.
- בעיקר בדרום הארץ.
- דיבורים על בעיות בתערובות???

בספרות המקצועית

- אבחנות מבדלות:
- גורמים מדבקים:
 - IBV
 - IBDV
 - ANV/CASV
- גורמים בתערובת:
 - עודף סידן, חלבון, נתרן, סודיום ביקרבונט.
 - חוסר ויטמין A , זרחן.
 - מיקוטוקסינים
- חומרים רעילים לכליות.

אצלי...

- בינתיים רגוע בכל הגזרות.
- מגבירים ערנות.
- מעדכנים את כל המגדלים ומחדדים מולם נהלי בטיחות ביולוגית.
- בודקים כל מקרה אפילו קל של עליה בתמותה ומחפשים.

טגו ארגנטינאי, מחפש טרף ונבלות

ובינתיים בשטח....

6 במרץ 2025

ד"ר שחר יאיר מעבדה דרומית
מעדכן... שבנתיים ממשיכים מקרי שתנת
בפטם בגילאים 14-21 ימים ללא אבחון
נכון לרגע זה. אזורים שונים, ארגונים
שונים ומכוני תערובת שונים.
אשמח לכיוון אם למשהו יש לתת

16:00

ד"ר שחר יאיר מעבדה דרומית

16:01

ד"ר נתי אלקין

בהתבסס לנתונים שהוצגו ולא נחשפתי
לכל המידע, ממליץ לבדוק ל- Avian
Nephritis Virus (נגיף Astrovirus) - האם
יש קשר ללהקות רבייה? לעיתים מקרים
כאלה יכולים להיות גם אנכיים.

16:35

10 במרץ 2025

ד"ר אודי אשש

לפי התיאור ייתכן וגורם תזונתי נשלל כאן.
הפתוגנים האפשריים הם אסטרווירוס
Rolebof chicken
Astrovirus as a causative agent of
gout in commercial broilers in India
פורסם ב Avian Pathology 2013 הכותב
הוא בולבול. בחיי Bulbule 😊, גם נפריטיס
ירוס כמו שנתי כתב וגם ברונקיט. שוב
בהודו, שהבעיות החלו בגיל של כמה
ימים. הם בודדו זן ייחודי של ברונקיט אחרי
3 העברות בביצים. המאמר emergence
of nephropathogenic avian Infectious
bronchitis with a novel genotype
journal of clinical microbiology Feb 2005
in India נמצא ב המחבר הוא
Bayry

7:58

ממשיכים לחפור

צב דרבנייה / סודני *Centrochelys sulcata*
ידוע ביכולת החפירה שלו

- מדברים עם מכוני התערובת ומחפשים האם הבעיה בתערובת.
- מחפשים טיפול אפשרי למקרה שיופיעו אירועים.

ואז ב 14.04.25

- אירוע ראשון של שתנת.
- חווה בת חמישה מבנים.
- שתי להקות רבייה שונות.
- מכון תערובת אחד.
- גיל 12 יום.
- עליה קלה בתמותה בכל הלולים.
- בנתיחה בכל המתים מופע של שתנת ויסצרלית חריפה.
- האירוע נמשך כ 4 ימים. תמותה כוללת של 2%.
- טיפול מולטיוויטמין במינון נמוך למשך 3 ימים.

מקרה ראשון אז חייבים לתעד

לאחר המקרה הראשון הגיעו עוד

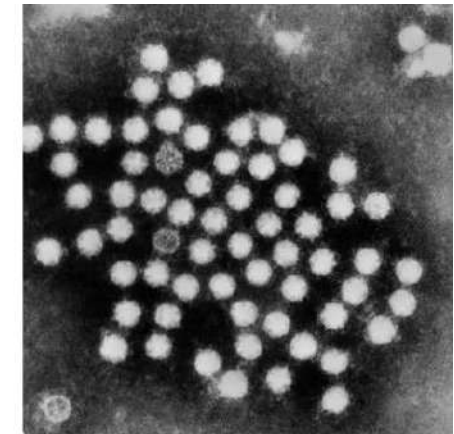
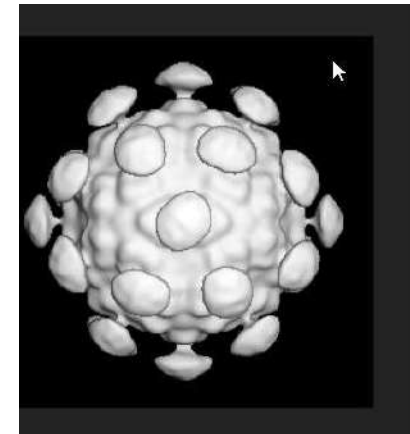
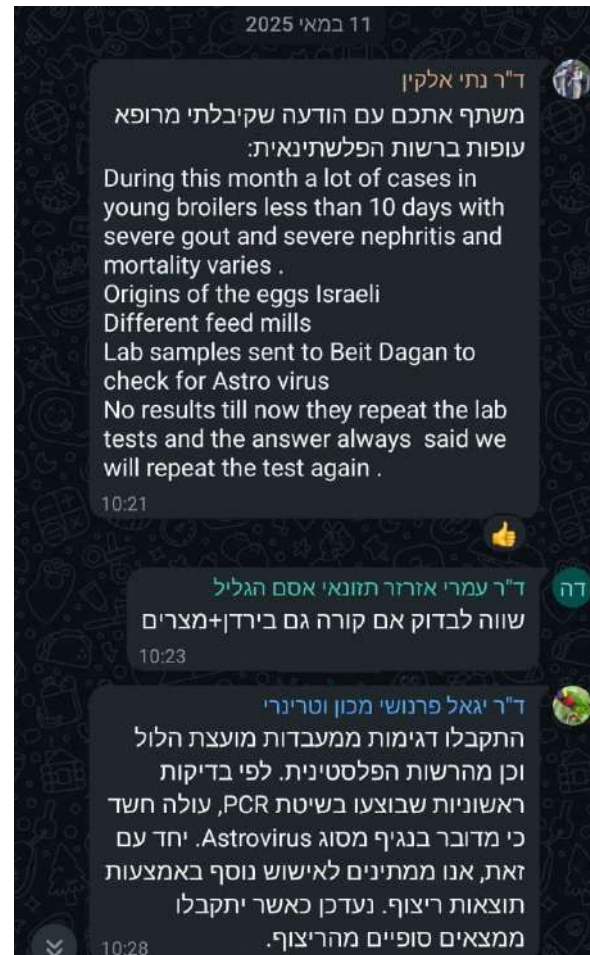

פיתון מתכדר, פתלתל
וחמקמק

- מקרים נוספים במספר משקים.
- שלושה מכוני תערוכת שונים.
- חמש מדגרות שונות.
- להקות רבייה שונות.
- מגוון מופעים של מחלה.
- בכל המקרים לא הייתה פגיעה בביצועי הלהקות מלבד התמותה .

כמובן שלא רק אצלי....

ועכשיו גם יש כיוון ממשי ולא רק הנחות

Avian Astrovirus

- נגיף ssRNA
- חסר מעטפת.
- פוגע במיני עופות שונים.
- בעיקר בעופות צעירים.
- גורמים לפגיעות במעיים ולפגיעות בכליות.
- מדווחת העברה אופקית ואנכית.

30 במאי 2025

ד"ר שחר יאיר מעבדה דרומית
פטם 8 ימים. שתנת ופגור משמעותי (120
עד 130 גרם בגיל 7 ימים)

10:34

ד"ר שחר יאיר מעבדה דרומית

10:34

הכי מוקדם שראיתי את התופעה בנתיים...

10:34

ד"ר ליאור בן שמעון
שני מקרים החודש של אפרוחים בני 8
ימים

10:54

עם שתנת

10:54

ד"ר אומרי כהן עוף טוב
אצלי גם תחילת סימנים קליניים סביב גיל
8-9 ימים בשני מקרים בחודש האחרון

10:55

ד"ר עידו פרום מעבדה צפונית

10:57

ד"ר נתי אלקין
אולי יש חשיבות לציין את מקור הלהקות.
במיוחד כאשר מדובר בהתפרצויות
בגילאים צעירים.

11:04

ד"ר כתריאל אלרום
גם אצלי מקרה אחד שהתחיל בגיל 9 ימים

11:07

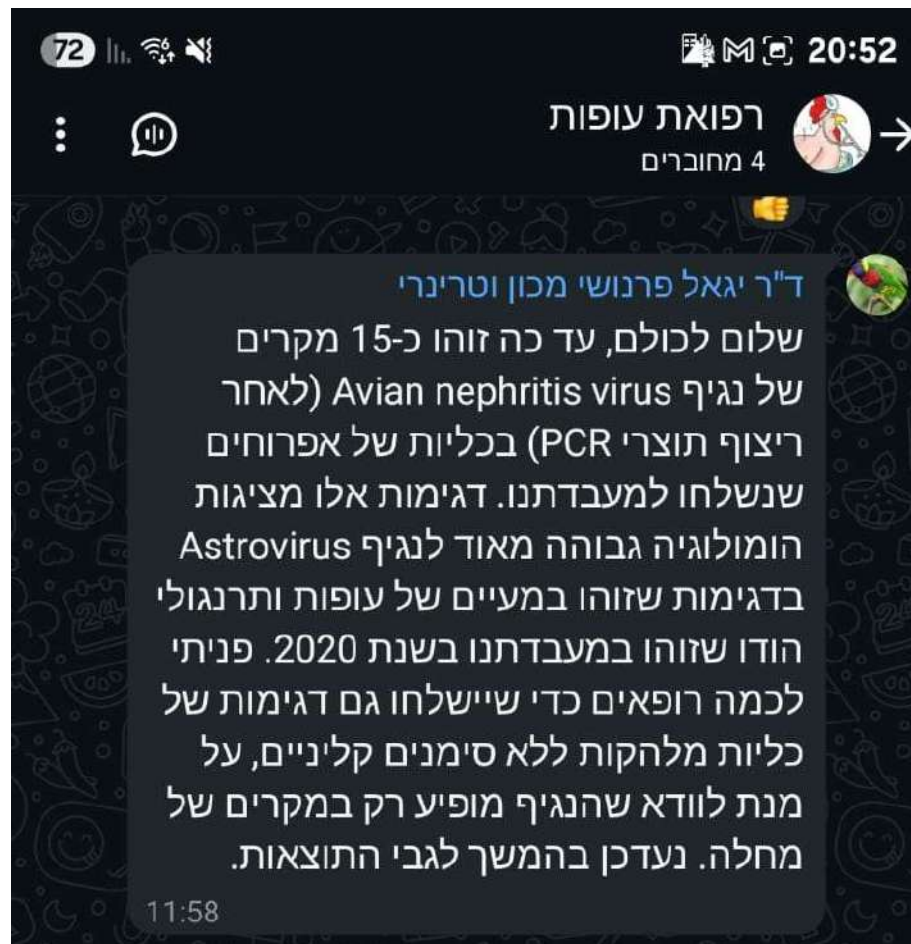
ד"ר נתי אלקין
לי גם יש אירוע. בדרך אליו..... 8 ימים

11:08

ד"ר אודי אשש
חברים, כמו שכתבתי לכם במרץ,
אסטרווירוס בהודו, הופיע גם בגיל 5
ימים. לפי אסטרווירוס שזוהה בהודו
Rolebof chicken Astrovirus as a
causative agent of gout in commercial
Avian broilers in India
Pathology 2013 הכותב ה Bulbule,
אבדוק איך הם נפטרו מזה (אם בכלל...)

11:36

וב 30 במאי מתקבלת גם ההודעה הזו

אז מה עכשיו.....

שממית פעילת לילה: לראות
בתוך החושך...

- אירועים נרחבים רובם בעוצמה נמוכה.
- מעורבות של מספר מכוני תערובת.
- מעורבות של מספר מדגרות.
- מעורבות של מספר להקות רבייה.
- מעורבות של חוות מכל רחבי הארץ.
- במידה ומדובר אכן במעורבות של וירוס אין טיפול מלבד טיפול תומך.

מה נגיד למגדל?

זה ככל הנראה ויראלי יעבור תוך כמה ימים אם מחמיר דבר איתי.

סיכום ביניים

- יש חשיבות רבה לשיתוף הפעולה.
- עדכון מהיר על הופעת מחלות חדשות או אירועים חריגים בשטח.
- שליחה למעבדות לבריאות העוף.
- איסוף נתונים וניתוחם.
- העברת המידע והחומרים הביולוגים לחברות החיסונים?
- מעורבות השו"ט?

תודות

• לכל אחד ואחת מכם.